

A Phone(y) Talk

«Professorer får meldeplikt.»
Universitetsdirektør Tor Saglie,
Universitetet i Oslo, krever nå
arbeidsplan fra hver enkelt an-
satt. Den skal inneholde:
«Den ansattes konkrete arbeids-
oppgaver;
Hva som skal gjøres når;
Hvor mye tid som er avsatt til
hver oppgave»

Verdens Gang 5.2.95

«Virksomhetsplan 1995.
..Han (Fakultetsdirektøren) opp-
fordret instituttene om å ta i bruk
det utarbeidede skjemaet eller
tilsvarende...» Referat fra møtet i
Budsjettkomiteen 31.1.95

- Pettersen!

- Hei, Gerd. Stein K. her.

- Hvor er du?

- Rom 1739, Kowloon
Shangri-La Hotel, Hong
Kong, kl 2203 lokal tid. Hvor-
dan går det på instituttet?

- Alt ved det vanlige.
Tok morgenrunden kl
0830. Fem i staben
foreleste, tre forsket, to
veiledet studenter, en (fra gruppe B)
leste Dagbladet, to (gruppe A) leste
det ene BA-eksemplaret, og de reste-
rende 13 satt i komitemøter med i alt
11 studenter: komiteen for mer øko-
nomisk bruk av arbeids- og studietid,
og komiteen for mer tillitsskapende
kontrolltiltak. Humøret stort sett på 0-
punktet, og det var også morgenkaf-
fen for de som kom etter kl 0845. Sti-
gende temperatur på begge deler ved
lunchtid. Hvordan er Hong Kong?

- Mørk og regnfull. Har holdt gjeste-
forelesninger ved et par universiteter.
Fikk 1000 Hong Kong-penger i hono-
rar. Gjorde selvsagt oppmerksom på
at Bergens Ligningskontor mente seg
fortjent til 500 av disse. Det andre uni-
versitetet ga en lunch. Kinamat.

- Sweet and sour?

- Mer sweet enn sour her jeg er.
Sendte forresten et postkort til insti-
tuttet, klassifisert som «admini-
strasjon» (offentlig). Dernest kort («ad-
ministrasjon»/privat) til onkler, tanter,
et assortert utvalg tremenninger, Stud-
vest, Fagutvalget, Dekanus, bankfor-
bindelse og postkontor. Alt vel,skrev
jeg til alle.

- Høres bra ut. Jeg går ut fra at du

bare krever portodekning for kortet til
instituttet. Anstrengt annuum og of-
fentlig moral, vet du.

- I know. Før jeg reiste innskjerpet jeg
forresten at den som tok blyant nr 19
i rekvisitaskapet legger den tilbake
hver dag ved arbeidstid slutt. Ingen
private unoter med offentlig skrivered-
skap mellom kl 1600 og 0800. Noe
nytt ellers?

- Det står i avisen i dag at stortingsre-
presentanter fortsatt får dobbel diett
for to husholdninger selv om det er
20 år siden de tok familien med til Oslo
og flyttet fra huset i hjemdistriktet.

- Da forstår man jo bedre hvorfor de
samme stortingsrepresentanter har
pålagt oss statstjenestereisende å
betale kr 58 pr dag i skatt for tildelte
kostpenger. Alt må jo betales. Og el-
lers? Forresten, jeg må rapportere om
en idé (årets andre) jeg fikk. «What is
left of the Left?» var det noen som
skrev en gang, men hvorfor har ingen
funnet ut «What is right with the
Right?». Den tanken bør vel gå i ka-
tegorien for «forskning». Skjønt, om
jeg elaborerer poenget i en foreles-
ning? Krysse av i «undervisning»,
kanskje? Nei du, sett 15 minutter i
hver kategori, + 35 minutter til «ad-
ministrasjon» for å administrere tan-
kene ned på papiret, inkludert ekstern
rapportering av tidsbruk og -fordeling.
- Notert.

- Og husk å legge en oppdatert ar-
beids- og virksomhetsplan i hyllen til
jeg er tilbake, så jeg kan se hvor
mange timer jeg har til rådighet for

Studentens hjørne

I skrivende stund stunder
det mot påske, med ferie, hjem-
reise, familiebesøk. Familiebesøk hos
grandtanter man ser en gang i året, med
nok kaffe og kaker til å utgjøre et mindre
uhjelpsprogram, og med det samme evindelige
spørsmålet: Hva er det du holder på med da? "Sammen-
liknende politikk", "Sammenloknende hva?" "Sammenliknende politikk,
det er en slags internasjonal statsvitenskap", "Neimen så interessant,
eh, hva blir du da?", "Jeg er ikke helt sikker akkurat nå", "Å, da skal du bli
en sånn evighetsstudent du da? Og slik fortsetter det. Når folk spør meg
hva jeg blir, har jeg noengang svart at Arne Treholt også studerte SamPol,
og at jeg dermed kan bli spion. Eller at en venninne på hovedfaget en
stund vikarierte for Gunvor Hals, og at jeg dermed kan bli hallodame.
Men det faller liksom ikke alltid i god jord. Så hvordan omtaler man hva
man holder på med for 60 år gamle grandtanter uten å virke for oppe-
sen, og uten å bli for flytende? Og hvordan skal man kunne forklare
nyttan av å vite noe om belgiske partisystemer og postmaterialistiske
bevegelser til en surmulende grandonkel som mener det er på tide at du
slutter å snylte på staten og kommer deg ut i skikkelig arbeid? Livet er
ikke lett for en stakkars student ute i den virkelige verden, så det kan
være godt å vite at ferien ikke varer evig, og at man snart er tilbake på
den trygge høyden igjen.

Christer D. Daatland

SamPol aktuelt

administrasjon tirsdag 7.mars. Tror du
at du kan lage klar en søknad til Fa-
kultetet om å få justere årets totaladm-
instrasjonstimetall fra 1517 til 1521 for
sikkerhets skyld? Og få godkjent 4 ti-
mer i fradrag på «forskning»? Evt. få
stilt 4 timer opp på ventelistegarantien
for forskning?

- Blir ikke dette litt meningsløst?

- No jokes, please! Ha en glad ar-
beidsdag!

- God natt, styrer! Og forresten: husk
møtet i komiteen for å evaluere alle
evalueringer når du er tilbake. Måne-
dens statusrapport må være klar
innen månedens slutt.

Sampolicissimus Kan Kun Le

Anmeldelse

"Ulf Lindström's account is an adequate,
and often entertaining, description of social
democracy and the European
impasse.....Lindström's book is a gold
mine of cynical, catchy, sound bites. Nor-
way, for example, is described as 'a Lutheran
Kuwait cast in a Dutch social make-up'.

Jonathan Moses, anmeldelse av Ulf Lindström,
Euro-Contract or EuroCoercion?, i European
Community Studies Newsletter, Winter 1995.

Institutt for sammenliknende politikk
Midlertidig adr.: Jonas Reinsgt. 19, 5008 Bergen
Postadr.: Christiesgt. 15, 5007 Bergen
Tlf. 55 21 21 75/55 21 21 78
Fax. 55 32 28 44
Instituttstyrer:
Professor Stein Kuhnle
Kontaktpersoner:
Gerd Pettersen / Terese Zell

2/95

I dette nummer av infor-
masjonsbladet fra Institutt for
sammenliknende politikk lar vi fire fra
staben få presentere sine forsknings-
prosjekt og faglige interesser. Vi gir
spalteplass til to av våre sist ansatte:
Lauri Karvonen, som siden juli 1994
har vært professor i sammenliknende
politikk, og stipendiat Dag Arne Chris-
tensen, som tiltrådte et 4-års
universitetsstipend i januar 1995.
Deretter introduserer vi to gjeste-
forskere: professor Dzamal Sokolovic
fra Universitetet i Sarajevo og stipe-
ndiat Roger Buck Jensen, Odense Uni-
versitet. Interesserte som vil vite mer,
kan ta kontakt med Instituttet for av-
tale. Vi har planer om å la hele sta-
ben komme til orde i de påfølgende
utgaver av bladet. To studenttiltak blir
også omtalt. Finse-seminaret er et
årlig arrangement for studentene i
sammenliknende politikk og statsvi-
tenskap i Oslo som arrangeres på
Finse 1222, vekselvis av ISPs stu-
denter og studentene ved SVT i Oslo.
Første seminar ble arrangert i februar
1990 av «Politbyrået», ISP-studente-
nes sosiale organ (etablert i 1967).
Studentene fastsetter selv temaet for
seminaret og står for all planlegging
og praktisk gjennomføring. Det avhol-
des ca. 8 foredrag fordelt over 3 da-
ger, og foruten debatter og diskusjon
rundt seminarets tema, arrangeres
det statsvitenskapelige vinterleker,
kurs i telemarkskjøring og annen un-
derholdning. I dette nummeret gis et
kort referat fra årets seminar.
Sam-Pol konferansen er et tiltak satt
iverk av Instituttets hovedfagstuden-
ter. De har ved seks anledninger ar-
rangert faglige konferanser i Bergen.
Konferansene har samlet deltagere
fra hele landet: studenter, forskere og
representanter for statsinstitusjoner,
næringsliv, media og politikere til fore-
drag og diskusjon om aktuelle tema.
Hittil er disse tema behandlet:
1985: Statsviterne og internasjonal-
seringen av næringslivet.
1986: Europa og vi.
1987: Norway, OPEC and the Middle
East.
1989: Visjoner om velferds-
samfunnet.
1991: Democracy -illusion or reality?
1993: Migration.
Tema for Sam-Pol konferansen 1995

SamPol aktuelt

er separatisme. Planene for årets kon-
feranse blir presentert i dette numme-
ret. Vi kan anbefale tidligere studen-
ter å benytte denne konferansen som
faglig etterutdanning.

Gerd Pettersen

OPPMELDTE TIL EKSAMEN VÅREN 1995

Grunnfag: 52
Mellomfag: 55
Udelt mellomfag: 14
Hovedfag H1: 15
Avsluttende eksamen: 21
Scanpol I: 22
Scanpol II: 15

Presentasjon av stab

Prof. Lauri Karvonen "Sjølvpporträtt"

Professor i
s a m m e n -
liknende politikk
vid UiB sedan
1.7. 1994.
Född 1952 i
Uleåborg, Fin-
land. Utbildad
och tidigare
anställd vid Åbo
A k a d e m i .
Pol.kand. 1976,
p o l . l i c e n t i a t
1977, pol.dr. 1981 (disputerade på av-
handlingen 'Med vårt västra grannland
som förebild', som handlar om Sveriges
roll som impulsgevare för finländsk
politik).
Har publicerat elva böcker (sex
skrivna, fem redigerade) i Finland,
Sverige, England och USA. Den sena-
ste heter 'Women in Nordic Politics:

Closing the Gap' och utkommer i Eng-
land om några månader. Per Selle är
medredaktör, och de medverkande
ingår i ett nordiskt nätverk som sam-
arbetat under en lång följd av år med
Institutt for sammenliknende politikk
som centrum. Utöver böckerna har
jag skrivit ca 150 artiklar, rapporter
och bokanmälningar.

År till naturen 'allätare' (generalist)
snarare än specialist och har därför
forskut och skrivit kring varierande
ämnen. Den komparativa inriktningen
har dock blivit allt starkare med åren.
Det mest aktuella projektet är en
lärobok om demokratisering, som jag
nyligen börjat skriva på. I den vill jag
sammanfatta de viktigaste statsvete-
nskapliga bidragen till förståelsen av
betingelserna för demokratisering.
Hoppas kunna ge ut boken på ett
lämpligt förlag i Sverige så småning-
om.

Har under årens lopp haft en rad
vetenskapliga förtroendeuppdrag,
bl.a. som sekreterare för Nordiska
Förbundet för Statskunskap, redaktör
för den nordiska facktidsskriften
'Cooperation and Conflict' samt
sekreterare för Committee on Political
Sociology (International Sociological
Association / International Political
Science Association).

Dag Arne Christensen, Universitetsstipendiat ARENA

ARENA programmet er eit tverrfagleg
forskningsprogram oppretta av No-
regs Forskningsråd. Programmet
fokuserar på den auka integrasjonen i
Europa og kva konsekvensar desse
prosessane kan ha for nasjonalstaten
sitt handlingsrom. Mi avhandling fell
inn under rammene for eit av prosjekta
innanfor ARENA-paraplyen, «Europei-
sering av politiske parti».

Etter å ha arbeida med Senterpartia i
Noreg og Sverige vil nokre sei eg har
flytta meg til venstre når det gjeld
forskningsobjekt, andre derimot vil
hevda eg har bevega meg til høgre
når eg tek fatt på å studera venstre-
sosialistane. Den venstresosialistiske
opposisjonen i Danmark (SF), Sve-
rige (V(PK)) og Noreg (SV) og deira
europapolitikk er temaet i mitt pro-

sjeikt. Tre perspektiv på Europeisk integrasjon og EU karakteriserer den europeiske venstresida: «Euro-optimismen» vert artikulert av ei samla Sør-Europeisk venstreside der EU-integrasjonen skal sikra eit meir politisk stabilt, grønare, demokratisk og sosialistisk Europa. «Euro-realistane», på den andre sida, er gått leie etter meir enn 20 år med opposisjon. Det franske Kommunistpartiet har bevega seg frå «opposisjon» til «realisme». Danske og britiske sosialdemokratar er også motviljuge, men ser på deltaking i EU-samarbeidet som naudsynt for å nå spesifikke politiske målsettingar. Til slutt har vi «Euro-opposisjonen» som ser EU-integrasjonen som ein trussel mot det nasjonale sjølvstende. Dei tre venstre-sosialistiske partia i mitt prosjekt har alle vore sentrale aktørar i anti-EF/EU røyrla, og dermed overlete Europa til «kapitalismen» som dei tradisjonelt har sett på som drivkrafta i integrasjonsprosessen. SV i Noreg og det svenske Vänsterpartiet snudde bære ryggen til Maastricht i «novemberkrigen» 1994. Sosialistisk Folkeparti i Danmark derimot, råda sine veljarar til å røyta «Ja» til Edinburgh-avtalen i Mai 1993, etter at veljarane eit år tidlegare hadde påført den politiske eliten sjokk-skader ved å sei «Nei» til Maastrich-traktaten i Juni 1992.

Prosjektet reiser spørsmål om bakgrunnen for partia sin EU-skepsis og om dei store endringane i Europa har påverka partia sin politikk. Målet for prosjektet er å gjera greie for i kva grad faktorar som er unike for det enkelte parti, eller land, set rammene for politikktutforminga.

Prof. Dzemal Sokolovic Research project «Nation vs. People»

Dzemal Sokolovic, University of Sarajevo, is doing research on the project «Nation vs. People». The main objective of the project is to search for causes and analyse the consequences of nation building processes.

In this project I address a contemporary worldwide dilemma arising from the following question: does the nation, nation-state and nationalism phenomena imply a) dissolution of present states or/and b) merging or coalescing of various

ethnic identities into a unique national identity? Both outcomes appear risky, unpredictable and, therefore unacceptable. Can there be a peaceful breakdown of current states? Wouldn't the disappearance of multi-ethnicism or any particular ethnic identity be both a cultural and ethical shame for humankind?

I am arguing that current conflicts can not be defined as ethnic. The causes of conflicts arise from political developments repressing ethnic identities. So, the only appropriate solution would be the establishment of such political formations enabling the development of ethnic identities. Are present political (state) formations suitable to provide such a process?

Current political developments seem to be at critical cross-roads: can democracy provide such a solution, by being able to protect minorities of any kind, including ethnic ones, or is it by contrast, founded on the principle of the majority making decisions, the cause of intolerance, repression of different kinds and conflicts against minorities?

My research project is essentially theoretical, but at all levels of analysis the tragic results of Bosnia's democratic transition, nation building processes and repression, including genocide, against ethnicities, will be presented as an extreme, but warning experience.

Dr. student Roger Buch Jensen

«At bringe partiforskere til Norge er som at bringe kul til Newcastle». Dette bilde blev brugt af den internationalt højt respekterede partiforsker Peter Mair på et forskerkursus for Dr.studenter sidste år i Oslo. At norsk partiforskning og samfundsforskning generelt er af høj international standard er ingen nyhed. Der var derfor heller ingen tvivl om, at jeg ville bruge en del af mit stipendie til et ophold i Norge. Samtaler med forskellige norske og udenlandske forskere som havde opholdt sig i Norge, viste at både Bergen og Oslo havde gode videnskabelige miljøer omkring partiforskning, men at næsten alle syntes, at Bergen var en bedre by, når man som jeg skulle have familien med. Valget var derfor let og professor Lars Svåsand tog meget venlig og positivt imod min anmodning om, at måtte

ethnic identities into a unique national identity? Both outcomes appear risky, unpredictable and, therefore unacceptable. Can there be a peaceful breakdown of current states? Wouldn't the disappearance of multi-ethnicism or any particular ethnic identity be both a cultural and ethical shame for humankind?

være gjest ved instituttet fra 1. februar til 1. juli.

Min forskning foregår inden for forskningsprogrammet «Det Kommunale Lederskab», som er den hidtil største samlede satsning på forskning i dansk lokalpolitik. Vi er en gruppe på fem seniorforskere og lige så mange Dr.studenter eller Ph.D. studerende, som det hedder i Danmark nu. Programmet er koncentreret i fem delprojekter:

- 1) Rekruttering af kommunalpolitikere
- 2) Valgkampe og valgstrategier
- 3) Partiernes rolle i kommunalpolitikken
- 4) Politisk ledelse
- 5) Administrativ ledelse

Min afhandling udspringer af min hovedfagsopgave om de politiske partiers medlemstilbagegang og falder indenfor delprojekt 3. Afhandlingen er en empirisk undersøgelse af danske lokale partiorganisationer. Gennem surveys og case-studier skal de lokale partiorganisationers ressourcer, aktiviteter og indflydelse kortlægges, både i fredstiden mellem valgene og under valgkampene. Forskningen i lokale partiorganisationer i Danmark har været meget begrænset, så der er på mange måder tale om etableringen af helt basal viden, som ikke eksisterer i dag. Teoretisk vil afhandlingen især tage udgangspunkt i diskussionen om partiers krise og påstandene om professionalisering af de politiske partier, samt forsøge at bruge organisationsteori og specielt ledelsesteori på de funktioner, som varetages af formændene og bestyrelserne for de lokale partiorganisationer.

Mit ophold i Bergen skal bruges til diskussion af forskellige udkast til kapitler og spørgeskema med norske partiforskere, samt til indsamling af relevant materiale, som kan muliggøre sammenligning af danske og norske forhold.

Jeg står selvfølgelig til rådighed for alle som kan være interesseret i dansk politik - lokal som national - det være i form af foredrag, navne på danske forskere, referencer - you name it - eller bare en god snak.

Til sidst vil jeg gerne rette en stor tak til det nordiske forskerakademi NorFa for den økonomisk støtte, som har gjort mit ophold muligt.

Rapport

FINSE-SEMINARET 1995

Nasjonalisme i Europa-folkestyrt frigjering eller elitens demagogi ?

Seminarret kom til å dreie seg om to hovudpunkt: situasjonen i Vest-Europa med tendensar til at nasjonalstatens politiske betydning er på vikande front, og situasjonen på Balkan - der forsøk på å skape nasjonalstatar fører til alvorlege konflikter. Øyvind Østerud, Institutt for statsvitenskap, UiO, innleia med å peike på utviklinga i dagens Vest-Europa: vi er inne i ein postnasjonal epoke med aukande grad av overnasjonalisering og integrasjon, kombinert med regionalisering. Ein mogleg reaksjon på desse tendensane er renasjonalisering og etnifisering av nasjonalstaten.

Iver B. Neumann, forskar ved NUPI, kommenterte Østeruds utsegn om renasjonalisering med at ein ikkje kan slutte frå nasjonal oppblomstring til politisk relevans for nasjonalstaten. Koplinga mellom stat og nasjon er svakare og nødvendigvis ikkje samanfallande.

Thomas Hylland Eriksen, Institutt for sosialantropologi, UiO, hevda at folks nasjonale identitet er svekka i Vest-Europa pga. internasjonalisering av økonomi og kultur. Den såkalla kreoliseringa av kulturen gjer at folk kan føle seg nærare tilknytt eit fellesskap på tvers av nasjonsgrensar, enn innad i nasjonen. Han freista også å forklare korleis nasjonalisme oppstår på mikronivå. Frå eit sosialantropologisk synspunkt knytter individa seg emosjonelt til nasjonen fordi nasjonen er ein metafor på slektskap.

Svein Mønnesland, Institutt for aust-europeiske og orientalske studier, UiO, hevda at nasjonalismen har fått ein heilt annan verknad i Aust-Europa enn i Vest-Europa. På grunn av store skilnader i etnisitet, språk og religion har nasjonalistiske idear fått ein splittande effekt. Dessutan har prinsippet om ein nasjon, ein stat stått særleg sterkt. Årsaka til at konflikten i Bosnia er vorte så alvorleg, er at dei sosioøkonomiske skiljene mellom folk fell samen med dei religiøse og etniske skiljene. Dei tre forskjellige nasjonale elitene i Bosnia har utnytta denne situasjonen maktpolitisk.

Dzemal Sokolovic, University of Sarajevo, peikte på at konflikter av slike dimensjonar som i Bosnia ikkje kan starte utan at normer er i oppløysing. Ulike konflikter kan liggje latente, men fører til krig berre dersom det vert gjort alvorlege brot på grunnleggjande normer og rettar.

Lovise Aalen, fagutvalet.

Seminar

Sampol-konferansen

Sampol-konferansen 1995 har valgt å sette søkelyset på separatisme. Separatisme har i årene etter den kalde krigens slutt fått et mer markant uttrykk (f.eks. Balkan og eks-Sovjet) og har dermed også blitt viet større oppmerksomhet fra verdenssamfunnet. Vi har sett eksempler på borgerkrig, statsoppløsning og nye statsdannelser i kjølvannet av separatistbevegelser. Men separatisme har ikke alltid fått slike drastiske konsekvenser. Separatisme er også brukt av minoritetsgrupper som et pressmiddel for å oppnå resultater innenfor statens grenser.

Gjennom media blir vi presentert for etnisitet som en forklarende og i noen tilfeller også legitimerende faktor. Vårt utgangspunkt er imidlertid at etnisk identitet som forklaring på separatisme langt fra gir en fullstendig forståelse av hvorfor separatistiske bevegelser oppstår. Sampol-konferansen vil derfor søke å stadfeste gjennom teoretisk diskusjon og empiriske eksempler hva som blir de avgjørende faktorer for at et så drastisk tiltak som separering fra den stat en tilhører blir ønsket og iverksatt.

Resultatet av separatistbevegelsers krav er i stor grad avhengig av det internasjonale klima og de internasjonale aktører. Vi velger likevel å fokusere på separatistiske bevegelser per se; på bevegelsens utspring, mål, hvordan dette målet artikuleres, hvilke midler som tas i bruk og hvordan bevegelsen er organisert. Vi spør hvorfor det i noen tilfeller oppstår separatisme, mens det i andre, under tilsvarende tilsvarende forhold, ikke gjør det.

Vi har allerede (pr. 02.03.1995) fått positivt svar fra en rekke forelesere og kan med sikkerhet si at Øyvind Østerud, Walker Connor, Derek Urwin, Tom Nairn, Naomi Chazan, Donald Horowitz, John Dunn, Tone Bringa og Frank Aarebrot vil delta. Konferansen vil bli avholdt på SAS hotellet i Bergen 21 - 22 september. Det vil bli anledning til å delta for både studenter og ansatte ved instituttet. Nærmere opplysninger om påmelding

blir gitt senere ved oppslag på instituttet. Vi ser fram til to innholdsrike og interessante dager i september.

Bente Hybertsen

Ekstraforelesning for grunnfagstudenter

v/ prof. Henry Valen

"EU - saken i norsk politikk"

Onsdag 26. april 1995

Kl. 08.15-10.00

Stort Aud. L. Meltzers hus

Forelesningen er åpen for alle interesserte.

EUROPA FREM MOT ÅR 2000

Gjesteforelesning

I samarbeid med Senter for europeiske kulturstudier

Prof.

M. Rainer Lepsius,
-Heidelberg

Wiedervereinigung und eine neue "Nation-Building" in Deutschland vs. europäische Integration und Devolution der Nation. Zwei konträre Prozesse?

Fredag 20. april 1995.

Kl. 10.15

Auditorium R, Sydneshaugen skole